

LUGEJA KIRJUTAB

Metsisega mustikal

ERAKOGU

Metsis ajas marjulised metsast välja.

Ühel ilusal augustikuu päeval sõitsime kolmekesi Kädvalt mõned kilomeetrid Vahastu poole ja keerasime põlismetsa. Tuttav mustikamets võttis meid kenasti vastu. Vaatamata sellele, et mustikalisi oli käinud palju, oli mets ka meile hoidnud ilusaid suuri marju.

Liitri jagu mustikaid korjatud, märkas Reet, et tema poole liigub suur lind. Kui tiivuline lähemale jõudis, saime selgust, et see on metsis. Lind ajas tiivad laiali, häälitises ning ligines sihikindlalt Reedale. Olukord muutus kahtlaseks ja Reet hakkas minu suunas taganema, metsis kogu aeg kannul. Meiega ühines Evi, kes korjas natuke kaugemal. Nii me astusime kolmekesi auto poole. Metsis järgnes meile tiibu lehvitates ja kurjakuulutatavalt häälitisedes.

Istusime autosse, otsustades oodata, kuni suur lind ära läheb. Metsisel ei tulnud seda aga mõttesegi, selle asemel hakkas hoopis autot taguma. Algul me ei saanud aru, mis toimub. Keegi oleks nagu haamriga löönud.

Sõitsin autoga viis-kuus meetrit edasi ja jäin seisma. Metsis jooksis tiibu

lehvitates järele ning hakkas uuesti autot toksima. Nii kordus see mitu korda.

Lõpuks sõitsime kurvi taha, kust metsis meid ei näinud. Siis saime uuesti mustikale minna. Selles kohas oli vähem marju, aga me saime nõud siiski täis.

Tee äärde eelmise mustikakoha juurde olin tõstnud ilusa roosa-punasekirju kivi, mille tahtsin koju peenrasse viia. Läksime seda ära tooma. Keerasin auto ringi ja me panime kivi peale. Aga enne, kui me autosse jõudsimme istuda, oli metsis taas kohal. Paari meetri kaugusel. Tiivad laiali ja nokk pärani.

Saime kiiresti autosse, sõitsime natuke edasi ja jäime seisma. Metsis tuli jooksuga järele. Kuna talle ei meeldinud lüüa vastu läikivat autoplekki, otis ta auto alt plastmaterjali ja hakkas seda taguma.

Ühesõnaga metsis ajas meid metsast välja. Kodu poole sõites oli meil hea meel, et see suursugune lind meie peal oma võitluskunsti ei näidanud.

AIME PALLON

TASUB TEADA

Metsis läheb vahel "hulluks"

Metsis kuulub kanaliste (*Galiliformes*) seltsi metsislaste (*Tetraonidae*) sugukonda, olles Euroopa suurim kanaline. Kanalistele omane ning ka kodukandele juures kergesti märgatav erinevus isas- ja emaslindude vahel ehk suguline dimorfism avaldub selgesti metsiselgi. Metsisekukkedel on kanadega võrreldes pikem ja uhkem saba – vanade lindude sabasulgede pikkus võib ulatuda kuni 40 sentimeetrit. Metsisekukkede kulmudel asuvad punast värvi lihajad näsad.

Metsised suudavad lennata vaid lühikesi vahemaid ning seetõttu tegutsevad nad peamiselt maapinnal.

Metsised on tuntud oma pulmamängude poolest, mis toimuvad enamasti aprillis. Soodsate ilmastikuolude puhul on täheldatud ka sügisest mängu, mis pole siiski nii massiline kui kevadine.

Metsisemängus võib esineda nn hulle kukki, kes mängu-ekstaasis on võimelised ükskõik keda või mida ründama. On juhtunud, et armuhulluses metsisekuked on sattunud koguni asulate teedele. Ornitoloogide selgitusel põhjustab sellist agressiivsust hormoonide regulatsiooni häire, mida esineb nii isas- kui ka emaslindudel, kuid sagedamini isastel. Nakkusohtu sellised linnud inimesele ei kujuta.

Metsis on Eestis looduskaitse all.

Allikad: www.loodusajakiri.ee/eesti_loodus, www.virumaateataja.ee, bio.edu.ee/loomad/

Linnud

